

Název a adresa školy:	Střední škola průmyslová a umělecká, Opava, příspěvková organizace, Praskova 399/8, Opava, 746 01
Název operačního programu:	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory 1.5
Registrační číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0129
Název projektu	SŠPU Opava – učebna IT
Typ šablony klíčové aktivity:	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (20 vzdělávacích materiálů)
Název sady vzdělávacích materiálů:	ČJ II
Popis sady vzdělávacích materiálů:	Český jazyk II, 2. ročník
Sada číslo:	D–10
Pořadové číslo vzdělávacího materiálu:	03
Označení vzdělávacího materiálu: (pro záznam v třídní knize)	VY_32_INOVACE_D–10–03
Název vzdělávacího materiálu:	Pravopis: Psaní velkých písmen ve jménech a názvech vlastních
Zhotoveno ve školním roce:	2011/2012
Jméno zhotovitele:	Mgr. Martina Hulvová

PRAVOPIS

PSANÍ VELKÝCH PÍSMEN VE JMÉNECH A NÁZVECH VLASTNÍCH

Podstatná jména se dělí na **podstatná jména obecná** a **podstatná jména vlastní**.

Vlastní jména: označují určitou osobu /Petr, Novák/, zvíře /Alík/, věc /Praha, Vltava, Vánoce/

Obecná jména: neoznačují určitou osobu, zvíře nebo věc, ale znamenají kteroukoli osobu, zvíře nebo věc /zedník, město, pes, země/

Vlastní jména píšeme s velkým začátečním písmenem, odlišujeme je tak od jmen obecných.

Velkým písmenem píšeme

-**jména a příjmení** /Pavel Novotný/

-**příslušníky rodů** /Přemyslovci, Habsburkové/

-**příslušníky kmenů, národů** /Čech, Chod, Moravan/

-**obyvatele měst, světadílů, míst** /Praha, Evropan, Jihočech/

-**náboženské postavy** /Pán Bůh, Duch svatý/

-**pohádkové a mytologické postavy** /Karkulka, Krakonoš, Zeus, Athéna/

- jména zvířat** /Alík, Zrzečka/
- hvězdy, planety** /Jupiter, Země, Slunce, Měsíc/
- světa díly, země, oblasti** /Evropa, Balkán, Česká republika, Opavsko, Dálný východ/
- ostrovy, poloostrovy** /Filipíny, Šalamounovy ostrovy, poloostrov Apeninský/
- hory, pohoří** /Sněžka, Krušné hory/
- vodstvo** /Tichý oceán, Černé moře, Divoká Orlice/
- města obce** – vše velkým, jen předložka malým písmenem /Františkovy Lázně, Karlova Studánka, Ústí nad Labem, Malá Strana/
- významné stavby** /Pražský hrad, Prašná brána, Palác kultury, Národní muzeum/
- mezinárodní organizace** /Evropská unie, Severoatlantická aliance/
- státní orgány** /Poslanecká sněmovna, Ministerstvo financí, Úřad vlády/
- organizace, instituce** /Občanská demokratická strana, Komerční banka, Vysoká škola ekonomická/
- dokumenty** /Dekret kutnohorský, Zlatá bula sicilská/
- názvy děl, časopisů** /Má vlast, Mladá fronta/
- názvy výrobků** /Ford, Tatranky/
- svátky** /Vánoce, Velikonoce, Nový rok, Den studentstva, Svátek matek/
- vyznamenání** /Řád T.G.Masaryka/
- ulice, náměstí, nábřeží, park, hotel, restaurace, dům** – pokud začíná *předložkou*, pak se píše velkým začátečním písmenem nejen předložka, ale také první slovo po předložce /ulice U Nádraží, ulice Na Dlouhém lánu, hotel U Bílého beránka, restaurace U Bílého koníčka, dům U Černého vola/.

V několikaslovném vlastním názvu utvořeném ze jmen obecných píšeme velké začáteční písmeno jen u prvního slova /Spojené státy americké, Jizerské hory, Památník národního písemnictví, Lidové noviny, Štědrý den/.

Je-li součástí několikaslovného názvu vlastní jméno, píše se vždy s velkým písmenem /Spolková republika Německo, Severní Amerika, Nízké Tatry, Ústava České republiky, Den Země/.

Malým písmenem píšeme

- příslušníky skupin, společenství, náboženských vyznání, sportovních klubů** /husité, májovci, jezuité, křesťané, spartan/
- pohádkové bytosti** /vodník, víla, skřítek/
- rasy** /běloch, černocho, mongol, cikán/

PAMATUJ SI rozdíly v psaní

Městský úřad v Krnově

Obecní úřad v Bolaticích

Gymnázium v Písku

Základní škola v Kravařích

-jsou to **vlastní názvy, proto je píšeme velkým začátečním písmenem**

městský úřad, náš obecní úřad, navštěvuje gymnázium, jde na finanční úřad

-**nejde o vlastní názvy, proto je píšeme malým písmenem**

Sokol, Sparta /spolek, klub/ - **velkým písmenem**

sokol/člen Sokola/, spartán /hráč nebo fanoušek/ - **malým písmenem**

Měsíc, Země, Slunce - v hvězdářském význam /oběžná dráha Měsíce, planety obíhají kolem Slunce/ - **velkým písmenem**

měsíc, slunce, země - v běžném vyjadřování /vyšel měsíc, slunce zapadlo/ - **malým písmenem**

Severní Amerika, Jižní Amerika, Vysoké Tatry - oficiální název - **velkým písmenem**

severní Morava, jižní Afriky - neoficiální název - **malým písmenem**

PRAKTICKÉ CVIČENÍ

VYBERTE VELKÉ NEBO MALÉ PÍSMENO

vyjeli na černou horu

četli jsme jiráskovy staré pověsti české

opera kníže igor

navštívili babiččino údolí

byl v krušných horách

slovenská republika

národní muzeum

severní afrika

jižní morava

pracuje ve výzkumném ústavu vodohospodářském

časopis ahoj na sobotu

výstava země živitelka

náměstí bratří čapků

náměstí míru

pyrenejský poloostrov

ulice pod strašnickou vinicí

restaurace u černého koně

ostrov svatá helena

evropská pevnina

dům u zlatého anděla

moravská nová ves

obrat se na obecní úřad

městský úřad v berouně

dědeček chodil do sokola

jedna z planet je země

je nadšený slávista